
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

9 september 2020

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 9 september 2020, klockan 09.00–12.00	
Närvarande	Beslutande	Ersättare
	Eva Nypelius (C), ordförande	Ola Björkqvist (KD)
	Jesper Skalberg Karlsson (M), 1:e vice ordförande	
	Meit Fohlin (S), 2:e vice ordförande	
	Stefan Nypelius (C)	
	Adam Lagerstedt (L)	
	Filip Reinhag (S)	
	Saga Carlgren (V)	
Övriga	Peter Lindvall, regiondirektör, RSF, Anna Malm, stadssekreterare, RSF, Anna Adler, exploateringsstrateg, RSF, § 229, 230, Mia Stuhre, projektledare, RSF, § 223, Elin Nysten, projektledare, RSF, § 223, Nanna Sörling, upphandlingschef, RSF, § 226, Anna Hellerstedt, upphandlingskonsult, RSF, § 226, Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 230	
Utsedd att justera	Meit Fohlin	
Justeringens plats och tid	Rådhuset Visborg, 15 september 2020	
Paragrafer	§ 221-237	
Omedelbart justerade		
Underskrifter	
	Sekreterare Anna Malm	
	
	Ordförande Eva Nypelius	
	
	Justerande Meit Fohlin	

Register

RS AU § 221	Intern kontrollplan regionstyrelsen 2019	5
RS AU § 222	Revidering av finanspolicy	6
RS AU § 223	Översyn och konsekvensanalys av förslag om ändrad Almedalsvecka	7
RS AU § 224	Uppföljning av Region Gotlands hantering av Corona-pandemin	11
RS AU § 225	Självordsförebyggande program, antagande av handlingsplan	13
RS AU § 226	Upphandling av skolskjuts och allmän linjelagd kollektivtrafik 2023-	16
RS AU § 227	Avsiktsförklaring Island Games	17
RS AU § 228	Kommunikationsinsatser för att uppmärksamma och fira 60 000 gotlänningar	18
RS AU § 229	Uppdrag. Underlätta för byggande	20
RS AU § 230	Markanvisning avseende idrottsanläggning Visborg	21
RS AU § 231	Remiss - Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet Ingen övergödning (SOU 2020:10)	23
RS AU § 232	Motion. Integrera Agenda 2030 i Region Gotlands budgetarbete	27
RS AU § 233	Motion. Färdplan för ett klimatneutralt Gotland	28
RS AU § 234	Motion. Handlingsplan för att nå klimatmålen	33
RS AU § 235	Motion. Klimatnödläge	36
RS AU § 236	Medborgarförslag. Utlysa klimatnödläge på Gotland	38
RS AU § 237	Övrig information	41

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2020-09-09
Datum då anslaget sätts upp	2020-09-18
Anslaget får tas ned tidigast	2020-10-10
Förvaringsplats för protokollet	Regionstyrelseförvaltningen

Underskrift

.....
Camilla Debrianté

RS AU § 221 Intern kontrollplan regionstyrelsen 2019

RS 2018/92

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Rapporten tas emot och läggs till handlingarna.

I samband med uppföljningen av 2019 års interna kontrollplan gav regionstyrelsen 2019-12-11, § 382 respektive kontrollansvarig i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att rätta till identifierade brister med en lägesrapportering efter halvårsskiftet 2020.

Respektive kontrollansvarig har rapporterat vilka åtgärder som genomförts för att rätta till funna brister. Det kan konstateras att bristerna har aktualiserats och att åtgärder har genomförts med syfte till förbättring.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-26

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 222 Revidering av finanspolicy

RS 2020/1148

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Reviderad finanspolicy för Region Gotland med förslaget tillägg fastställs.

Finanspolicyn syftar till att klargöra hur ansvaret för regionens finansverksamhet är fördelat mellan olika nivåer och funktioner, ange vilka finansiella risker regionen har och inom vilka ramar de ska begränsas, definiera och fastlägga ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall bedrivas samt fastställa rutiner för finansiell rapportering och kontroll.

Nuvarande finanspolicy reviderades senast 2014. En ny översyn har nu gjorts och policyn har anpassats efter nuvarande finansiella situation med bland annat väsentligt lägre räntor.

De förändringar som gjorts är att fler placeringsalternativ tillåts för överskottslikviditet till följd av det låga ränteläget. De placeringsalternativ som tillkommit är placering i räntefonder.

I skuldhanteringen har refinansieringsrisken reducerats dels genom att andelen lån som förfaller inom 12 månader minskats från 50 % av lånevolymen till 30 % dels genom att en ny restriktion införs som innebär att övriga kapitalförfall skall spridas jämnt över tiden så att maximalt 30 % av lånestocken förfaller ett enskilt år.

I övrigt har policyn uppdaterats med de förändringar i organisation och delegation som skett sedan föregående revidering.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till reviderad finanspolicy kommer att främja en effektiv och säker finansverksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att på sida tre lägga till att policyn ska revideras minst en gång per mandatperiod eller när behov uppstår.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-07-09

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 223 Översyn och konsekvensanalys av förslag
om ändrad Almedalsvecka**

RS 2020/974

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

I den överenskommelse som huvudarrangörsgruppen och Region Gotland (RS/RSF) undertecknade inför innevarande mandatperiod regleras tidpunkt och eventuell förändring av dagar och schema. Denna överenskommelse säger att:

- Almedalsveckan infaller varje år vecka 27 med start söndagen vecka 26. Veckan avslutas då alla politiska partier som deltar har haft sin dag enligt ett rullande schema*.
- Huvudarrangörerna beslutar i konsensus det rullande schemat och vid eventuell ändring av tid för Almedalsveckan tas detta i konsensus även med värden*.

*Texten ovan är hämtad från överenskommelsen som gäller under nuvarande mandatperiod och som reglerar hur Almedalsveckan styrs av huvudarrangör och värd, se RS 2019/657.

På det gemensamma mötet den 2 juni i år med ansvariga projektledare för samtliga riksdagspartier, huvudarrangörsgruppen och representanter från värden lyfte fem riksdagspartirepresentanter önskemål om en kortare Almedalsvecka redan från 2021, samt att de även kunde tänka sig att tidigarelägga veckan, från vecka 27 till vecka 26.

Frågan om en förändring redan inför 2021 togs därefter upp på huvudarrangörsgruppens möte den 12 juni. Frågeställningarna som diskuterade var förutsättningarna för att korta Almedalsveckan utifrån partiernas medverkan och det rullande schemat, titta på konsekvenserna samt förutsättningarna för att flytta veckan utifrån de inkomna förslagen.

Gruppen diskuterade det mest optimala beslutet i nuläget med tanke på de inspel som kommit dem och Region Gotland som värd tillkänna. Tiden ansågs dock för knapp för att göra en större utredning kring hur Almedalsveckan skulle kunna utformas redan till 2021. Då det redan finns ett schema som styr partidagarna i den nuvarande överenskommelsen, så enades de åtta representanterna i följande beslut.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 223 *forts*

RS 2020/974

Huvudarrangörgruppen beslutar i konsensus att:

- Behålla modellen för Almedalsveckan med ett parti per dag under 2021 och 2022.
- Förutsättningslöst titta på de inspel som kommit gruppen tillkänna samtidigt som arbetet med att utveckla Almedalsveckan pågår utifrån gällande överenskommelse

Huvudarrangörsgruppens beslut presenterades för värden regionstyrelsens (RS) på sammanträdet den 17 juni. Nämnden gav regionstyrelseförvaltningen (RSF) i uppdrag att:

- utifrån inkomna förslag till förändring av Almedalsveckan, inhämta synpunkter, belysa effekter av olika förslag samt återkomma med förslag till beslut i enlighet med överenskommelsen för Almedalsveckan.
- göra en konsekvensanalys av huvudarrangörsgruppens beslut att inte genomföra någon förändring till 2021.

(utdrag ur protokoll: RS § 201 Översyn och konsekvensanalys av förslag om ändrad Almedalsvecka RS 2020/974)

Utgångspunkter och arbetssätt

I arbetet med att se på de inkomna förslagen, vilka effekter dessa kan tänkas ha samt vilka konsekvenser beslutet att inte genomföra några förändringar inför Almedalsveckan 2021 kan få har ett antal områden. Dessa områden utgår från Almedalsveckans grund som den demokratiska mötesplatsen för alla, samt hur den situation som världen befinner sig i kan tänkas påverka nästa års genomförande.

Områden:

- Demokratin – Partiernas medverkan/engagemang för 2021
- Ekonomin – Region Gotlands budget för Almedalsveckan 2021
- Varumärket – Bilden/relevansen av Almedalsveckan
- Deltagandet – Arrangörers och mediehusens medverkande nästa år
- Omvärlden – Förväntningar inför/på nästa års Almedalsvecka

Målgrupper:

- Partierna, via huvudarrangörsgruppen och riksdagspartiernas projektledare
- Region Gotland, både i rollen som värd och arrangör
- Näringslivet på Gotland, främst besöksnäringen och serviceleverantörerna
- Arrangörer, vilka medverkade under Almedalsveckan 2019

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 223 *forts*

RS 2020/974

Aktiviteter:

- Frågeställningar till huvudarrangörerna och riksdagspartierna
- Workshop med huvudarrangörgruppen Möte med näringslivet via näringslivsorganisationerna/deras företrädare
- Djupintervjuer med de arrangörer som arrangerade evenemang i slutet av Almedalsveckan 2019
- Enkät till arrangörerna som medverkande i det officiella programmet 2019

Beslut att inte genomföra någon förändring av Almedalsveckan 2021 har analyserats utifrån dess påverkan på Region Gotlands ekonomi, varumärket, samt utifrån demokratin, deltagandet och omvärldens önskemål/förväntningar.

Region Gotland har ett ansvar för att behålla bemanning, säkerhetsåtgärder samt avspärrningar även om antalet deltagare sjunker under de avslutande dagarna, vilket innebär en kostnad, som inte täcks om det blir färre arrangörer har markupplåtelser under avslutningshelgen.

Varumärket Almedalsveckan kan försvagas om veckan mattas av mer drastiskt än vad som var fallet under 2019, om det officiella programmet tunnans ut och fler väljer att lämna redan under torsdagen/fredagen.

Rikspartierna svarar att de behåller eller eventuellt minskar sin närvaro under nästa års Almedalsvecka. Partier som har någon av de avslutande dagarna kommer troligen att förlägga sina evenemang i början av veckan och fokuserar på talet från Almedalens scen under sin dag. Mediehusen har aviserat att de inte kommer att medverka på samma sätt som arrangör, men kommer att vara på plats och bevaka Almedalsveckan.

Utifrån svaren som har getts av arrangörerna upplevs Almedalsveckan i praktiken redan har minskat i antal dagar, då de flesta evenemang sker under början av veckan. Flera arrangörer uppger att ekonomin/kostnaden att delta samt svårighet med bemanning gör det svårt att hålla engagemanget uppe i åtta dagar.

Det finns en förväntan bland arrangörerna att förändringar görs inför nästa års Almedalsveckan. Det öppnar upp för fler att delta även om de inte befinner sig på plats i Visby, vilket bidrar till ökad tillgänglighet. Arrangörerna når fler och kan därmed få en större spridning på sitt budskap och även räkna hem sin satsning på ett bättre sätt.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 223 forts

RS 2020/974

Utifrån de svar som getts vid djupintervjuerna, i den utskickade enkäten samt utifrån Region Gotlands värdskap är bedömningen att vissa förändringar, såsom en något kortare vecka, skulle kunna genomföras redan inför nästa års Almedalsvecka. Det är dock den politiska närvaron med riksdagspartiernas medverkan som ytterst avgör utformningen av Almedalsveckan.

Därför är bedömningen att det krävs tydliga signaler från framför allt partierna i Sveriges riksdag att de planerar att medverka kommande år för att behålla och stärka Almedalsveckans relevans som vår nationella demokratiska mötesplats.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mia Stuhre, projektledare och Elin Nysten projektledare, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) och Meit Fohlin (S) föreslår att beslutspunkterna omformuleras och ärendet överlämnas därför till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-09-01

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 224 Uppföljning av Region Gotlands hantering av Corona-pandemin

RS 2020/980

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen godkänns.

Regiondirektören har tagit fram förutsättningar för ett uppdrag att genomföra en uppföljning och analys av Region Gotlands hantering av Coronapandemin. Syftet med uppdraget är att stärka Region Gotlands beredskap, kapacitet och förmåga att hantera potentiellt kommande pandemier och eventuella andra kriser.

Regiondirektören lämnar uppdraget till en extern, oberoende resurs som ska redovisa resultatet till regionstyrelsen senast i samband med årsredovisningen för 2020.

Följande förutsättningar ska gälla för uppdraget och dess genomförande:

- Uppdraget omfattar både uppföljning och analys av Region Gotlands hantering av pandemin.
- Uppdraget ska redovisas till regionstyrelsen senast i samband med årsredovisningen för 2020.
- Uppdraget omfattar Region Gotlands samlade verksamhet och dess olika insatser under pandemin.
- Uppdraget ska omfatta flera perspektiv:
 - Kund/brukarperspektiv
 - Medarbetarperspektiv
 - Verksamhetsperspektiv
- Uppdraget ska fånga upp och inkludera redan genomförda initiativ inom Region Gotland såsom exempelvis medarbetarundersökning, redan genomförda uppföljningar osv.
- Uppdraget ska synkas med det arbete som Länsstyrelsen på Gotland gör samt med andra nationella initiativ inom samma område (exempelvis IVO och MSB).

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 224 forts

RS 2020/980

- Uppdraget ska pågå under den tid pandemin fortsätter att påverka viktiga samhällsfunktioner i Region Gotland. Initialt fokus ska ligga på uppstarts- hantering och de första månaderna av krishantering, därefter ska helheten av insatsen analyseras.
- Uppdraget ska inkludera de konsekvensanalyser som ingår i Region Gotlands normala beredningsprocess och som är relevanta för sammanhanget, t ex barn – och genusperspektiv samt styrkortsperspektiv (ekonomi, processer, medarbetare, samhälle).
- Uppdraget ska genomföras av en extern oberoende resurs.
- Uppdragsgivare är regiondirektören.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) och Saga Carlgren (V) föreslår som ett medskick, att medborgar- perspektiv läggs till som ett av perspektiven i uppföljningen.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-09-02

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 225 Självmordsförebyggande program, antagande av handlingsplan

RS 2019/974

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i fullmäktige

- Handlingsplan för suicidprevention fastställs.

Varje år avlider i medeltal 11 personer på Gotland i suicid och cirka 170 personer gör suicidförsök. Det är ett folkhälsoproblem som skapar lidande för drabbade och närstående och medför betydande kostnader för samhället. 2008-12-15 beslutade kommunfullmäktige om en 0-vision för suicid på Gotland, 2015-10-12, § 171 antog regionfullmäktige program för självmordsförebyggande arbete inom Region Gotland 2015-2018, § 245. Vid fullmäktige 2018-12-17 beslutades att programmet gäller till dess revidering är genomförd, dock senast till 2020-12-31, § 73.

Utifrån programmet har en rad aktiviteter genomförts i de olika förvaltningarna. 15 av de 20 uppdragen i programmet bedöms vara genomförda och 5 uppdrag är delvis genomförda. Programmets effekt på förekomst av suicid och suicidförsök är för tidigt att följa upp eftersom antalet suicid varierar mellan åren och trend för flera år behövs för att kunna bedöma utvecklingen. Eftersom uppdragen formulerats och genomförts utifrån aktuellt läge på Gotland och vetenskap/beprovad erfarenhet för suicidprevention görs antagandet att det som genomförts bidrar till att minskning kommer att ses av suicid och suicidförsök, under de närmaste 5-10 åren, men den utvecklingen är även beroende av vad som händer i omvärlden och samhället i stort. En förutsättning för en minskning av antalet suicid är att det fokuserade suicidpreventiva arbetet fortsätter under de närmaste åren.

Arbetet med revidering av programmet påbörjades under andra halvåret 2019 och har genomförts av en arbetsgrupp med representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen, regionstyrelseförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, Suicide Zero och Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandestöd, SPES. Samtliga förvaltningar i Region Gotland samt GotlandsHem bjöds in att delta med representant i arbetsgruppen. Under våren 2020 har förslag till handlingsplan för suicidprevention varit ute på remiss till samtliga nämnder, GotlandsHem och Gotlandsmusiken. Samtliga förutom Gotlandsmusiken har inkommit med yttranden. Efter avstämning med arbetsgruppen har handlingsplanen reviderats utifrån de remissvar som inkommit.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 225 *forts*

RS 2019/974

Socialnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, tekniska nämnden, patientnämnden och GotlandsHem har samtliga identifierat vilka områden i handlingsplanen som de behöver arbeta med och tillstyrker att det är genomförbart. Överförmyndarnämnden menar att de endast har möjlighet att genomföra en begränsad del av uppdragen som ålagts dem i handlingsplanen mot bakgrund av att de inte har några egna anställda medarbetare.

I remissvaren har barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, patientnämnden och överförmyndarnämnden lämnat synpunkter som kommenteras i denna skrivelse. Vissa mindre ändringar har gjorts i handlingsplanen utifrån remissvaren. Bedömningen är att ett styrande dokument för att underlätta fortsatt fokuserat arbete för suicidprevention behövs och även har starkt stöd i Region Gotlands nämnder och bolag. Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionfullmäktige att fastställa förslaget till handlingsplan för suicidprevention.

Det tidigare programmet har haft effekt i form av ökat antal aktiviteter för suicidprevention som bedöms medverka till att antalet suicid och suicidförsök på sikt kommer att minska. Regionstyrelseförvaltningen och arbetsgruppens bedömning är att det är viktigt att hålla i det goda arbete som utförts och att ytterligare förbättra suicidpreventionen på Gotland. Ett styrande dokument för att underlätta fortsatt fokuserat arbete för suicidprevention behövs. Bedömning görs att handlingsplan för suicidprevention, som bygger på revidering av tidigare program för förebyggande av självmord, bör fungera väl för den styrning och ledning som krävs.

Remissvaren visar att nämnderna är positiva till handlingsplanen. Samtliga nämnder och bolag som svarat har identifierat vilka uppdrag i handlingsplanen som åligger dem och har, med undantag för överförmyndarnämnden, uppgett att samtliga uppdrag är genomförbara. Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionfullmäktige att fastställa förslaget till handlingsplan för suicidprevention.

Barnperspektivet har beaktats i arbetet med handlingsplanen. Suicidpreventiva insatser riktade direkt till barn och ungdomar lyfts fram som ett eget insatsområde och inte enbart i insatsområde kring att öka kunskap i befolkningen. I beskrivning av insatsbehov kring stöd till anhöriga och efterlevande betonas vikten av stöd oavsett ålder och att det behöver anpassas utifrån ålder och personens individuella situation och behov.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 225 forts

RS 2019/974

Landsbygdsperspektivet har tagits i beaktande. I beskrivning av insatsbehov kring att öka kunskap i befolkningen betonas att det behöver göras i olika sammanhang och på olika platser på Gotland. Handlingsplanen gäller för hela Region Gotland och helägda bolag, vilket medför möjlighet till suicidprevention för hela Gotland genom alla de olika verksamheter som finns spridda över ön.

Jämlikhet- och jämställdhetsperspektivet lyfts fram genom att handlingsplanen tydliggör behovet av generella kunskaper i befolkningen och specifika åtgärder för att nå de individer som är särskilt utsatta för risk för suicidnärlighet.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-26

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 226 Upphandling av skolskjuts och allmän
linjelagd kollektivtrafik 2023-**

RS 2019/565

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Utredningar för fortsatt upphandling godkänns.

Begärda utredningar inom upphandling Trafik 2023 bereddes för regionstyrelsens arbetsutskott. Informationen kommer att diskuteras ytterligare en gång vid regionstyrelsens arbetsutskott i höst enligt upphandlingens tidplan. Därefter ligga till grund för utarbetande av förfrågningsunderlaget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet fördras av Nanna Sörling, upphandlingschef, regionstyrelseförvaltningen och Anna Hellerstedt, upphandlingskonsult.

Ärendet omfattas av sekretess. Ledamöter och övriga närvarande informeras inledningsvis om sekretessen.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 227 Avsiktsförklaring Island Games

RS 2020/1294

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Avsiktsförklaringen undertecknas och RF Sisu Gotlands ansökan om värdskap godkänns.

Senast Gotland arrangerade Island Games var 2017. RF Sisu Gotland vill nu inleda processen med att få arrangera spelen på Gotland igen. Denna gång 2031, alternativt 2029, och ett led i detta är en avsiktsförklaring att Region Gotland står bakom ambitionen att arrangera.

Spelen 2017 innebar över 33 000 internationella gästnätter, turistekonomiska skatteeffekter på drygt 33 mnkr. Till det även 6 mnkr i anläggningsinvesteringar. Att arrangera Island Games är en katalysator för både idrottslig utveckling men även utveckling för anläggningar i slutändan möjligheten för gotlänningar att idrotta.

Denna avsiktsförklaring innebär inga ekonomiska åtaganden för Region Gotland i detta läge.

Det som sker nu är att RF Sisu Gotland informerar styrelsen för International Island Games Association att man har för ambition att söka spelen 2031. Nästa steg för RF Sisu Gotland är att ta fram en förstudie under det kommande året. För att söka spelen formellt ska en ansökan vara inne under hösten 2025 för att hanteras i tid av International Island Games Association inför fördelningen av värdö 2031 som sker sommaren 2026.

Förvaltningen bedömning är positiv till vidare process där vi tar ytterligare diskussioner med RF Sisu Gotland hur Region Gotland kan bidra, och förvaltningen ser att Region Gotland bör vara en aktiv part så som senast spelen var på Gotland 2017. Island Games bidrar både till utveckling av anläggningar men även till idrottslig utveckling och ett internationellt utbyte som har möjligheter att växlas upp till att inkludera mer än bara det idrottsliga. Ett Island Games bygger även Gotlands varumärke ibland de deltagande öarna och i deras respektive länder, vilket är viktigt för Gotlands positionering internationellt. Vidare ser näringslivet positivt på att gå vidare, genom både Tillväxt Gotland och GFB.

Det är en förutsättning för den fortsatta processen att ha en avsiktsförklaring från Region Gotland. Och då detta inte medför något ekonomiskt åtagande i detta skede för Region Gotland bör regionstyrelsen godta avsiktsförklaringen.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-28

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 228 Kommunikationsinsatser för att uppmärksamma och fira 60 000 gotlänningar

RS 2020/1333

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra olika kommunikationsinsatser under hösten 2020 och i början av 2021, i syfte att uppmärksamma och fira att befolkningsnivån är på väg att nå 60 000.

Aldrig har Gotlands folkmängd varit så nära att nå 60 000 personer.

Enligt prognos kommer folkmängden att öka med drygt 400 personer under detta år. Den konstaterade folkmängden vid ingången av 2020 var 59 686 personer. Senast befolkningen var i närheten av den nivån var i början av 1945 då folkmängden uppgick till 59 609 personer. Just nu finns inga tecken på att prognosen inte kommer att hålla.

Vision Gotland 2025 där befolkningsmålet på 65 000 invånare slogs fast, var ett tydligt uttryck för den politiska viljan, ett mål antaget i stor enighet 2008 i kommunfullmäktige (nuvarande regionfullmäktige).

Att antalet folkbokförda på ön nu är på väg att överstiga 60 000, vilket aldrig hänt tidigare, är värt att uppmärksamma. En positiv befolkningsutveckling förbättrar bland annat möjligheterna till finansiering av offentlig service i form av sjukvård, skolor, barnomsorg med mera. För att behålla och öka antalet invånare är service och tillgänglighet grundpelare. En långvarig och stabil befolkningsökning leder också till en ökad ekonomisk aktivitet eftersom befolkningens utbildnings- och inkomstnivå påverkas positivt och näringslivet stimuleras av ökad köpkraft och tillgång på kompetent arbetskraft. Under hösten 2020 och tidigt in på nästa år så kommer det att komma ett flertal rapporter rörande folkmängden från SCB. Tidpunkter angivna nedan kommer att vara viktiga hållpunkter att bevaka och även göra kommunikation kring.

I mitten av november kommer siffrorna om hur många gotlänningar det var den 30 september. Detta tillfälle ger en tydlig indikation på vart vi är på väg. I början av december kommer en annan viktig uppgift som handlar om hur många gotlänningar som var folkbokförda på ön den 1 november. Det är den uppgiften som ligger till grund för hur mycket pengar regionen får från staten.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 228 forts

RS 2020/1333

Den definitiva befolkningssiffran för 2020 kommer att bli fastställd i början av 2021, februari. Det är den siffran som går till "historieböckerna" avseende 2020 års befolkning på Gotland.

År 2021 är också 50 år efter bildandet av enkommunen Gotlands kommun, senare Region Gotland, vilket också förtjänar att uppmärksammas. Om och hur kommunikationen om befolkningsökning kan kombineras för att uppmärksamma även 50 år som en kommun/region återstår att se på. Kommunikation om att Gotland är på väg att ha 60 000 medborgare, påbörjades under våren 2020, men de aktiviteter som gjordes har till stor del hamnat i skuggan av pågående pandemi. Bland annat har en film som även kopplar utvecklingen till framtagandet av ny vision och regional utvecklingsstrategi för Gotland tagits fram.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-09-01

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 229 Uppdrag. Underlätta för byggande

RS 2020/1113

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återremitteras.

Det har under en längre tid funnits ett stort behov av fler och billiga hyresrätter på Gotland. I framför allt Visby har det de senaste åren byggts ett stort antal flerbostadshus där cirka hälften utgörs av hyresrätter. Utanför Visby har det dock visat sig svårare att skapa förutsättningar för bostadsbyggande, främst flerbostadshus med upplåtelseform hyresrätt. Diskussionen om hur Region Gotland kan agera för att främja bostadsbyggande i allmänhet och hyresrätter i synnerhet är ständigt pågående och argument finns för att Sveriges Kommuner och Regioners (SKL Kommentus) och Sveriges Allmännyttas ramavtalsupphandlade byggsystem skulle kunna vara en möjlig väg för att påskynda processen. Mot bakgrund av ovanstående har regionstyrelseförvaltningen fått i uppdrag att skyndsamt se över Region Gotlands riktlinjer, policys, program, planer m.m. för att identifiera eventuella hinder. Några konkreta hinder har i denna genomlysning inte kunnat påvisas. Däremot kan krav som inte motsvarar standard eller etablerad norm ha en fördröjande påverkan.

Regionstyrelseförvaltningen gör tillsammans med samhällsbyggnadsförvaltningen bedömningen att det i regionens styrdokument inte finns formuleringar som utgör specifika hinder för upphandling och byggande av så kallade Kombohus eller andra standardiserade byggsystem avseende bostäder. Det kan inte heller generellt sägas att det i redan antagna detaljplaner finns direkta hinder för detta då de idag befintliga koncepten har stora variationsmöjligheter och därmed kan anpassas till projektspecifika krav och förutsättningar. När det gäller verksamhetslokaler finns även där stora möjligheter att i upphandlingen anpassa byggnaderna till de specifika behoven för projektet. Även de specifika energikrav som Region Gotland ställer för verksamhetslokaler i Energiplan 2020 kan mötas inom SKL Kommentus ramavtal då det är möjligt att ställa egna energikrav vid upphandlingen. Det kan dock finnas andra parametrar som gör att upphandling via SKL Kommentus inte är lämpligt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Adler, exploateringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen

Eva Nypelius (C) föreslår att ärendet återremitteras för att ytterligare utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att kunna bygga billigare.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-09-04

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 230 Markanvisning avseende idrottsanläggning
Visborg**

RS 2020/19

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Markanvisningsavtal tecknas med Visby Padel Fastighet AB avseende upplåtelse av mark med tomträtt inom idrotts- och rekreationsområdet på Visborg för nybyggnation av gymnastik- och idrottsanläggning.

I enlighet med regionstyrelsen beslut den 28 januari 2020 Regionstyrelsen 2020/19, utlystes markanvisningstävling avseende gymnastik- och idrottsanläggning mellan 1 februari och 17 april år 2020. Ett tävlingsbidrag inkom, vilket lämnades av Visby Padel Fastighet AB.

Tävlingsbidraget har utvärderats med avseende på pris, inlämnat anbud är 350 kr/kvm bruttoarea vilket enligt kriterierna för tävlingen var lägsta godtagbara nivå.

Tävlingsbidraget har inte till fullo kunnat utvärderas avseende gestaltning av byggnad och utemiljö då det inlämnade bidraget inte uppfyllde ställda krav på redovisning av byggnadens placering och gestaltning samt av utemiljö och trafik. Dialog har förts med bidragslämnaren angående den bristfälliga redovisningen och bidraget har kompletterats. Det kan dock konstateras att trots utförd komplettering, är underlaget fortfarande till vissa delar bristfälligt och inte möjligt att utvärdera i förhållande till de i markanvisningstävlingen ställda kriterierna. Tävlingsbidraget kan mot denna bakgrund inte ses som vinnare i tävlingen, men då endast ett bidrag inkommit och detta har potential att utvecklas bör en vidare bearbetning av förslaget utföras inom ramarna för ett markanvisningsavtal och bygglovsprocessen. Utifrån inkomna handlingar är genomförbarheten av projektet samt de ekonomiska förutsättningarna svårbedömda och en vidare bearbetning av förslaget inför bygglovsansökan är därför nödvändig. Ett markanvisningsavtal innebär en option för Visby Padel Fastighets AB att, efter godkänt bygglov och tecknat hyreskontrakt rörande gymnastikhallen, teckna tomträttsavtal för aktuellt markområde och därefter genomföra projektet.

Ett markanvisningsavtal ger båda parter möjlighet att avbryta samarbetet om projektet inte visar sig vara genomförbart på ett godtagbart sätt för att uppnå huvudsyftet med markanvisningen, det vill säga en ny gymnastikhall på Visborg.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 230 forts

RS 2020/19

Att utveckla idrottsområdet inom den nya stadsdelen Visborg är av stort intresse för allmänheten, både idag och i framtiden, och för att åstadkomma den levande stadsdel som Visborg är tänkt att bli. En ny gymnastikhall på Visborg är viktig för att Gotlands gymnastikverksamhet ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och ungdomar, framför allt flickor, utövar denna sport och behöver en trygg träningsmiljö. Eftersom idrottshallen inte bara planeras för gymnastik, utan även kommer att möjliggöra för någon annan form av kommersiell idrottsverksamhet blir den ett viktigt tillskott för idrottsutövandet på Gotland och en mötesplats för medborgarna samtidigt som den utvecklar idrottsområdet på Visborg.

Mot bakgrund av ovanstående anser Regionstyrelseförvaltningen att samarbetet med Visby Padel Fastighet AB bör fortsätta med målet att teckna ett markanvisningsavtal där syftet är att möjliggöra byggnationen av en gymnastikhall på Visborg. En förutsättning för detta är dock att bolaget kan redovisa hur man finansierar projektet samt att ett hyresavtal avseende gymnastikhallen finns upprättat med Visbygymnasternas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Anna Adler, exploateringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Eva Nypelius (C) yrkar med instämmande av Meit Fohlin (S) och Saga Carlgren (V) bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-09-01

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 231 Remiss - Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet Ingen övergödning (SOU 2020:10)

RS 2020/745

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Remissyttrande gällande Stärkt lokalt åtgärdsarbete - att nå målet Ingen övergödning (SOU 2020:10) överlämnas till miljödepartementet enligt regionstyrelseförvaltningens förslag med beslutat tillägg.

Utredningen Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet Ingen övergödning har undersökt hur det lokala åtgärdsarbetet mot övergödning kan öka i omfattning och bli effektivare. Några av utredningens centrala förslag handlar om att ge ökat stöd till lokal åtgärdssamordning, förenkla införande av lösningar som minskar övergödning och skapa incitament att anlägga våtmarker.

Regionstyrelseförvaltningen anser det är bra att regeringen låtit utreda frågan hur det lokala åtgärdsarbetet kan bli bättre, men anser utredningen hade vunnit på att dels tydligare särskilja lagstyrda och frivilliga åtgärder, dels diskuterat incitament och drivkrafter för verksamhetsutövare mer än vad som görs, eftersom det i slutänden är dessa som förväntas bli intresserade att göra mycket av åtgärderna.

Utredningens förslag till författningsändringar är få och bedöms kunna tillstyrkas. Ett av dessa – förslaget kring att strandskydd och biotopskydd för våtmarker anlagda i huvudsak för att motverka övergödning tas bort – går visserligen emot Region Gotlands miljöprogram, som talar om ”Värna skyddet av våtmarker”. Men eftersom det i huvudsak är befintliga våtmarker som avses i miljöprogrammet, och samma punkt även talar om att ”minska utsläppen av miljögifter och närsalter som kväve och fosfor” föreslår förvaltningen att förslaget, som gäller våtmarker som anläggs just för att motverka läckaget av kväve och fosfor, kan tillstyrkas.

Utredningen lämnar ytterligare ett antal förslag till åtgärder, men de följs inte av färdiga författningsändringsförslag. Några av dessa berör jordbrukssektorn. Bedömningen är att dessa förslag lär återkomma i andra sammanhang och de har därför inte kommenterats så ingående i yttrandet.

Inledningsvis anser förvaltningen att det är bra att regeringen låtit utreda frågan hur det lokala åtgärdsarbetet mot övergödning kan bli bättre. Övergödning av våra vattenmiljöer är ett komplext område som i grund och botten beror på mänsklig aktivitet.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 231 *forts*

RS 2020/745

Många utredningar genom åren har tittat på olika aspekter när det gäller tillförseln av näring från olika sektorer. Den här utredningen koncentrerar sig på det lokala åtgärdsarbetet som syftar till att minska det diffusa näringsläckaget.

Hit brukar man räkna till exempel rening av enskilda avlopp, skyddszoner i och anläggandet av fosfordammar och våtmarker i jordbrukslandskapet samt blå fånggrödor, det vill säga växter eller djur som odlas i vattenmiljöer i syfte att skördas och därigenom föra bort näring ur vattenmiljön. Det finns givetvis många fler typer av åtgärder än de som nämns här.

Sverige har, liksom övriga medlemsstater inom EU, miljökvalitetsnormer för vatten. Varje vattenförekomst är statusklassad. Är den ekologiska eller kemiska statusen inte god, uppfylls inte miljökvalitetsnormen och då ska åtgärder göras i syfte att ett visst målår uppnå god status.

I varje vattendistrikt finns ett åtgärdsprogram upprättat, där berörda nationella myndigheter, länsstyrelserna och kommunerna åläggs utföra ett varierande antal åtgärder. I många fall innebär det att myndigheter och kommuner i sin tur ska ställa krav på andra aktörer, exempelvis verksamhetsutövare, så att dessa genomför de fysiska åtgärder som krävs för att följa miljökvalitetsnormerna.

Utredningen beskriver att det lokala åtgärdsarbetet mot övergödning många gånger präglas av frivillighet. När det gäller kommuner, saknas egentliga sanktioner i de fall kommuner inte vidtar de åtgärder som de är ålagda enligt ett åtgärdsprogram. Kommunerna kan å sin sida inte kräva att exempelvis jordbruksföretag ska vara intresserade av att anlägga våtmarker eller fosforfällor.

Utredningen konstaterar vidare att det visserligen finns en tydlig ambition att styra mot kostnadseffektivitet för de stödformer som finns, men att stöden – eftersom ersättningen inte täcker kostnaderna – i första hand bör ses som ett finansiellt stöd, där också andra drivkrafter och incitament behövs för att åtgärder verkligen ska genomföras.

Utredningen lämnar ett antal förslag. De tre inledande gäller i hög grad kommunernas och länsstyrelsernas arbete som föreslås bli mer mätbart genom obligatoriska åtgärdsprogram och effektivare genom anställda åtgärdssamordnare och ökad samordning mellan kommun och länsstyrelse. Havs- och vattenmyndigheten föreslås också bli bättre på att kunna erbjuda vägledning och stöd.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 231 forts

RS 2020/745

Utredningen föreslår vidare:

- 2030 som målår när alla sjö- och kustnära enskilda avlopp ska vara godkända,
- ett etappmål i miljömålssystemet i syfte att minska mineralgödselanvändningen inom jordbruket,
- öka arealen våtmarker till 2030 så att det motsvarar det behov som pekats ut i vattenförvaltningen,
- ett generellt undantag från strandskyddet införs i 7 kap. 16 a § miljöbalken för våtmarker och dammar som har anlagts eller restaurerats med huvudsakligt syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön och att ett generellt undantag från biotopskyddet görs för samma vattenförekomster,
- att bestämmelsen i 11 kap. 11 § andra punkten miljöbalken även ska omfatta odling av sjöpungar och alger,
- kustnära kommuner ska ange vilka vattenområden som är lämpliga för odling av blå fånggrödor i sina översiktsplaner,
- att LOVA-projekt (Lokala vattenvårdsprojekt) följs upp bättre och att mer statliga pengar avsätts,
- att de övergödningsrelaterade miljöersättningarna i landsbygdsprogrammet i ökad utsträckning bör utformas så att den enskildes ersättning relateras till en utsläppsminskning,

Dessutom ger utredningen ett antal förslag till vidare utredningsuppdrag, närmare bestämt gällande hur

- ett system för ekologisk kompensation för näringsläckage skulle kunna se ut och hur ett sådant system skulle kunna inrättas och byggas ut gradvis,
- miljöhänsynen när det gäller hästhållning kan öka,
- omprövning och avveckling av markavvattningsföretag kan förenklas samt
- hur stöden till upptag av näringsämnen från havet ska utvecklas i riktning mot resultatbaserade ersättningar.

Sammantaget anser regionstyrelseförvaltningen att utredningen fokuserar något för mycket på det befintliga systemet, och inom ramen för detta föreslår ett antal relativt försiktiga detaljförbättringar, medan man i för liten grad utvecklar hur verksamhetsutövare, som i slutänden ändå ska göra mycket av åtgärderna, kan ges ökade drivkrafter och incitament.

För mer resonemang kring utredningens förslag hänvisas till yttrandet.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 231 forts

RS 2020/745

Ärendets behandling under mötet

Jesper Skalberg Karlsson (M) yrkar att under avsnittet ”Jordbruk, våtmarker, strandskydd och biotopskydd (9.3)” i yttrandet, lägga till:

”Utredningen ger vissa förslag kring vidare utredning av förslag som skall reglera hästnäringen. Region Gotland invänder mot detta och påminner om att till exempel arbetet med ”Greppa Näringen”, som drivs i samarbete med bland annat Jordbruksverket och LRF, är ett mer framgångsrikt och välavvägt verktyg”.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-26

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 232 Motion. Integrera Agenda 2030 i Region
Gotlands budgetarbete**

RS 2019/804

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Motionen anses besvarad.

Meit Fohlin (S), Saga Carlgren (V), Isabel Enström (MP) samt Torun Ström (FI) har i sin motion yrkat att Agenda 2030 ska integreras i Region Gotlands budgetarbete. De har också yrkat att Region Gotland initierar ett samarbete med Uppsala universitet och andra lokala aktörer för ett effektivt genomförande av Agenda 2030 på Gotland som helhet. Man framhåller i motionen att mycket arbete pågår, men att det krävs ett mer sammanhållet grepp och en högre ambitionsnivå i hela Region Gotland för att få de effekter som krävs.

Regionstyrelseförvaltningen anser att kopplingen mellan styrkortet och dess mål samt Agenda 2030 kan stärkas i samband med budgetarbetet. Detta bör ske i förarbetet till beredningen och synas i beredningsunderlaget. Förvaltningen anser också att Agenda 2030 finns med som underlag i framtagande av de viktiga styrdokument som den regionala utvecklingsstrategin och styrkortet utgör. Därmed anser regionstyrelseförvaltningen att motionen är besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Saga Carlgren (V) bifall till motionen.

Eva Nypelius (C) tillstyrker regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Meit Fohlins yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningens förslag bifalls.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för regionstyrelseförvaltningens förslag och nej-röst för Meit Fohlins yrkande. Omröstningen ger 4 ja-röster: Jesper Skalberg Karlsson (M), Stefan Nypelius (C), Adam Lagerstedt (L) och ordförande Eva Nypelius (C), samt 3 nej-röster: Meit Fohlin (S), Filip Reinhag (S) och Saga Carlgren (V).

Beslutsunderlag

Motion 2019-06-17

Regionstyrelseförvaltningen 2020-07-09

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

**RS AU § 233 Motion. Färdplan för ett klimatneutralt
Gotland**

RS 2019/299

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Förvaltningens bedömning är att motionens förslag är i linje med redan inlett arbete enligt beslut i regionstyrelsen 2019 § 216. Det program som ska tas fram enligt beslut i regionstyrelsen 2019 §216 baseras på koldioxidbudget och bör därmed fylla samma syfte som motionens förslag om färdplan för klimatneutralitet. Det samordnas med arbete inom regeringsuppdraget till Energimyndigheten, ”Energipilot Gotland”, samt blir ett av tre genomförandeprogram i ny regional utvecklingsstrategi, RUS.

Motionens yrkande är att:

Region Gotland tar fram en färdplan för ett klimatneutralt Gotland 2035 som ska beslutas av regionfullmäktige senast 2020-12-31

Motionens förslag är även helt i linje med de förslag om mål och handlingsplan för klimatet som kommit fram under dialogmöten hösten 2019 inför en ny regional utvecklingsstrategi. Region Gotland är inte ensam i ansvaret för samordnande insatser inom klimatarbetet på Gotland, det delas med länsstyrelsen och Energimyndigheten, men det Region Gotland är ensam om är den folkvalda beslutande församlingen. Alltså är det av stort värde att klimatmål och vägen till att nå dem är förankrade genom beslut i regionfullmäktige. Till stöd för arbetet finns den färdplan som Energimyndigheten presenterade i april 2019, den ska utvecklas fortlöpande under kommande år. Det finns även den energi- och klimatstrategi som länsstyrelsen beslutade om 2019. Det finns också flera viktiga stora aktörer i arbetet, inte minst bland företag och institutioner som är stora energianvändare eller aktörer inom energisektorn. Det är också avgörande med lokal delaktighet bland invånare organisationer och småföretag. Regionen äger endast direkt rådighet över en liten del av de åtgärder och den omställning som behövs, men att ha lokal förankring genom beslut i regionfullmäktige för övergripande mål och åtgärder är av stor vikt. En del ligger i det regionala utvecklingsansvaret, där projektet ”Vägar till hållbar utveckling” nu planeras. Men Regionen har också det direkta ansvaret för stora delar av den samhällsservice som ger direkta bidrag till en hållbar omställning.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 233 *forts*

RS 2019/299

Förvaltningens bedömning är att motionens förslag är i linje med redan inlett arbete. Därför kan den anses besvarad och arbetet samordnas med andra liknande ärenden. Det program som ska tas fram enligt beslut i regionstyrelsen 2019 § 216 baseras på koldioxidbudget och bör därmed fylla samma syfte som motionens förslag om färdplan för klimatneutralitet. Det samordnas med arbete inom regeringsuppdraget till Energimyndigheten, ”Energipilot Gotland”, samt blir ett av tre genomförande-program i ny regional utvecklingsstrategi, RUS. Det finns omfattande lagstiftning som stödjer området, samtidigt som det finns regelverk som bromsar den önskade utvecklingen inom energi och klimatområdet. Regelutveckling är ett av de behov som identifierats inom uppdraget Energipilot Gotland.

Sveriges Klimatlag (2017:720), trädde i kraft 1 januari 2018. Den styr regeringens klimatpolitiska arbete på nationell nivå. Klimatlagen, 4 §, anger att: Regeringen ska varje år lämna en klimatredovisning till riksdagen i budgetpropositionen. Vidare sägs i 5 § att: Regeringen ska vart fjärde år ta fram en klimatpolitisk handlingsplan. Handlingsplanen ska lämnas till riksdagen året efter det att ordinarie val till riksdagen har hållits. Klimatlagen anger också vad både klimatredovisning och handlingsplan ska innehålla.

Förslagsvis kan rutiner för programmet i stora delar följa de krav som Sveriges klimatlag ställer på regeringen:

Regionstyrelsen ska varje år lämna en klimatredovisning till regionfullmäktige i underlaget till budgetberedningen. Denna ambition finns i nuvarande energiplan, men kan förtydligas

Klimatredovisningen bör innehålla

- en redovisning av utsläppsutvecklingen inom regionens geografiska område, samt en redovisning för de verksamheter som Region Gotland råder över
- en översiktlig redovisning av de viktigaste besluten inom klimatpolitiken nationellt, internationellt och regionalt under året, vilka bedöms få återverkningar på utvecklingen av växthusgasutsläppen på Gotland, särskilt inom regionens ansvarsområden och
- en bedömning av behovet av ytterligare åtgärder, dessas budgetmässiga effekter och förslag på om sådana åtgärder i så fall kan fattas.

Regionstyrelsen ska en gång per mandatperiod ta fram en färdplan för att nå klimatmålen, för antagande i regionfullmäktige.

forts

Justerande		Utdragsbestyrkande/namnförtydligande	

RS AU § 233 *forts*

RS 2019/299

Regionens arbete med detta program bör samordnas med Energimyndighetens regeringsuppdrag om en färdplan för Gotland som pilot i omställningen till ett hållbart energisystem och innehålla en beskrivning av

- Regionens åtaganden i samverkansprojekt inom EU och övrigt internationellt,
- historiska utsläppsdata som avser växthusgaser fram till den senaste rapporterade utsläppsinventeringen, enligt nationella data för regional nivå
- prognosticerade utsläppsminskningar,
- utfallet av vidtagna åtgärder för utsläppsminskningar,
- kända planerade åtgärder för utsläppsminskningar med en ungefärlig uppgift om när dessa åtgärder kan börja ge effekt på Gotland,
- vilka ytterligare åtgärder eller beslut som kan behövas för att nå klimatmålen; interna delmål, regionala mål enligt de nationella klimatmålen och ett övergripande klimatmål enligt den regionala utvecklingsstrategin.

I nuläget har dock Region Gotland inte tillräckliga rutiner för en intern årlig klimatredovisning enligt ovan. Detta har blivit särskilt tydligt i samverkan med SKR och de andra svenska regionerna inom ramen för Öppna Jämförelser Miljö, där redan flera regioner ligger före Gotland ifråga om bredd, ambition och organisation för en årlig klimatredovisning av den egna verksamhetens påverkan. Region Gotland ligger bra till i jämförelser ifråga om direkt energianvändning som energi i fastigheter, energi från avfallshantering och satsningar på att fasa ut fossila drivmedel. Ifråga om indirekt påverkan, som rutiner för att ställa och följa upp klimatkrav på upphandlade produkter, tjänster och planer, finns förbättringspotential inom ett antal områden där andra regioner ligger längre fram. Nya styrmodellen kan möjligen bidra till förbättring inom området vad gäller regionens egna verksamheter, förutsatt att ett sådant uppdrag förtydligas till alla nämnder och förvaltningar i regionens interna styrning. Särskilt viktigt blir det att uppdrag och resurser, till exempel för en miljöcontroller, tillförs tekniska nämnden om/när ytterligare uppgifter tillförs denna nämnd i och med att regionstyrelseförvaltningen omorganiseras. Redan nu ligger ett stort ansvar för Region Gotlands miljöpåverkan inom tekniska nämndens ansvarsområden. För utfallet på övriga Gotland får uppföljning utvecklas tillsammans med regeringsuppdraget till Energimyndigheten, "Energipilot Gotland", samt ny regional utvecklingsstrategi, RUS, och det styrdokument som tas fram enligt RS 2019 § 216.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 233 *forts*

RS 2019/299

Konsekvensanalyser relevanta för klimatmålen är så många att det bara kan göras korta hänvisningar till området i ett motionssvar. Av det följer också att alla beslut som fattas inom Region Gotland inte kan föregås av en utredning, men de kan klimatbedömas inom ramen för att de följer den handlingsplan eller motsvarande som tas fram enligt uppdraget om att ta fram ett samlat styrdokument enligt regionstyrelsens beslut 2019-06-12, § 216. Det uppdraget integreras även med att ta fram ett av tre genomförandeprogram för den regionala utvecklingsstrategin, RUS.

Barnperspektiv: Barnkonventionen är lag i Sverige; all offentlig verksamhet ska genomsyras av barnens rätt. En av fyra grundprinciper är: Alla barn har rätt till liv och utveckling. Industrialisering, globalisering och digitalisering har lett till att det sannolikt aldrig förr, varken i Sverige eller i världen har producerats så mycket välstånd eller välfärd för människor som nu. Men välståndet är ojämnt fördelat och klimatförändringarna ger risker inför framtiden. Det innebär att de som nu är barn, sannolikt kommer att ta över ansvaret för en jord som är i förändring till en mycket svårare plats för människor att bo på. Efter Parisavtalet 2015, när det stod det klart att världens länder för första gången enats om ett globalt och juridiskt bindande avtal, helt i linje med aktuell forskning, har det också framgått att de bindande åtagandena från världens länder inte räcker till för att nå det gemensamt satta målet. En annan sida av nuvarande utveckling är ökande oro i världen, med ökande risk för svältkatastrofer och flyktingströmmar, där barn hör till dem som drabbas hårdast. För dagens barn och unga och för kommande generationers skull är det viktigt att agera för klimatet nu, det finns ingen tid att förlora.

Jämställdhetsperspektiv: Det finns belagda skillnader mellan konsumtionsvanor för kvinnor och män, där männens val genererar större utsläpp. Skillnaderna är främst kopplade till de beteenden som förväntas av dem som "har råd". Höga utsläpp följer generellt av höga inkomster och därmed följande konsumtionsvanor – män är i högre grad än kvinnor höginkomsttagare. I ett större perspektiv är det också belagt att det är kvinnor och barn som drabbas hårdast av klimatförändringarna.

Landsbygdsperspektiv: En av de stora omställningarna som behöver ske under 2020-talet är att ställa om matproduktionen. Här behövs kunskaper både inom hälsa, digitalisering, kommunikation och mycket mer för att skapa trender med matvanor som både håller människor och jorden vid god hälsa. Men det är också en stor chans för landsbygden sitter på de viktigaste resurserna – mark och odlarkunskap - för att producera livsmedel. Detta adresseras också i EU:s hållbarhetsstrategi "Green Deal" och är en prioriterad fråga för EU-kommissionen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 233 forts

RS 2019/299

Klimatpolitikens styrmedel på nationell nivå kan ge olika utfall för landsbygd respektive städer, för Region Gotland finns redan beslut på att alla beslut ska landsbygdssäkras. I Region Gotland styrmodell har särskilt styrkortsperspektiven ekonomi och ekologisk hållbarhet relevans för detta ärende.

Ekonomi: Just nu, med Corona-pandemin, är försörjningen för många människor i stora delar av världen hotad. Enligt beräkningar från Europafackets forskningsinstitut ETUI hade i slutet av april mer än 42 miljoner löntagare, motsvarande vart fjärde jobb i EU, ansökt om nationellt permitteringsstöd. Här ingår de som faktiskt är permitterade och de som i förebyggande syfte ansöker om stödet. I Frankrike och Italien rör det sig om nästan hälften av alla anställda medan det i Sverige och Danmark ligger på runt tio procent. Denna situation ger, utöver stor oro för framtida arbetsmarknad och sysselsättning, också oro för vilka resurser klimatarbetet får framöver. Samtidigt visar pandemin att världen kan reagera snabbt och enat på en gemensam fara.

Ekologisk hållbarhet innebär enligt regionens styrkort att: Region Gotlands arbete ska möjliggöra för boende, besökare och verksamheter på Gotland att bli klimatneutrala, i linje med nationella mål baserade på FN:s Parisavtal. Det innebär kontinuerliga utsläppsminskningar av växthusgaser genom omställning till förnybar energi och energieffektivisering. Vidare ska Region Gotland arbeta för ett rent grundvatten och en levande Östersjö samt bidra till giftfria kretslopp. Den cirkulära ekonomins betydelse ska öka och naturen ska brukas så att ekosystemtjänsterna värnas och öns biologiska mångfald säkras.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) föreslår att regionstyrelseförvaltningen ska se över beslutsformuleringen i ärendet. Ärendet överlämnas därför till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2019-02-26

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 234 Motion. Handlingsplan för att nå klimatmålen

RS 2019/302

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Förvaltningen anser att motionens första förslag delvis redan är beslutat 2019-06-12, § 216 och följande del i regionens nuvarande styrkort: Region Gotlands arbete ska möjliggöra för boende, besökare och verksamheter på Gotland att bli klimatneutrala, i linje med nationella mål baserade på FN:s Parisavtal. Beslutet RS § 216, år 2019, anpassas till styrmodellen och blir vägledande för Region Gotlands budget och beslut. Det blir även ett av de tre genomförandeprogram för den regionala utvecklingsstrategin, RUS.

Motionens yrkanden är, med utgångspunkt i koldioxidbudgeten:

- att en brett förankrad handlingsplan tas fram för att Gotland ska nå sin andel av klimatmålen.
- att alla Region Gotlands beslut ska klimatsäkras, dvs konsekvenserna för klimatet måste utredas och beslut som ger starkt negativ klimatpåverkan ska inte fattas.

Sammanfattande bedömning: 2020 inleder ett avgörande årtionde. På tio år behöver klimatutsläppen halveras och ett aktivt och resultatinkänt hållbarhetsarbete enligt Agenda 2030 pågå såväl på lokal nivå som på regional och nationell nivå, för att nå de globala hållbarhetsmålen. Motionens förslag är högst relevanta. Det styrks också av målbilder i regionens styrkort och i förslaget till ny regional utvecklingsstrategi. Klimatbedömning bör vara en av de parametrar som styr regionens beslut. För att kunna göra "klimatsäkrade beslut" behövs såväl planer och kunskapsunderlag, klimataspekter behöver även få ta plats som ett grundläggande beslutsunderlag. Men förvaltningens bedömning är att motionens förslag delvis redan är beslutade och föreslår därför bara att regionstyrelsen begär i uppdrag av regionfullmäktige att ta fram förslag till klimatbedömning av beslut inför budget och andra relevanta beslut i Region Gotland.

Motionens förslag ligger i tiden och styrks också av målbilder i regionens egna styrkort och i förslaget till ny regional utvecklingsstrategi. Klimatbedömning bör vara en av de parametrar som styr regionens beslut. För att kunna göra "klimatsäkrade beslut" behövs såväl planer och kunskapsunderlag. Klimataspekter behöver också få ta plats i grundläggande beslutsunderlag.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 234 *forts*

RS 2019/302

Konsekvensanalyser relevanta för klimatmålen är så många att det bara kan göras korta hänvisningar till området i ett motionssvar. Av det följer också att alla beslut som fattas inom Region Gotland inte kan föregås av en utredning, men de kan bedömas utifrån det samlade styrdokument som tas fram enligt uppdraget som följer av RS beslut § 216, juni 2019. Arbetet måste integreras i rådande styrmodell för Region Gotland. Resurser och kompetens behövs. En begränsning i nuvarande styrmodell bedöms redan synas i att delar av styrmodellen väljs bort när det saknas kapacitet för att hantera dessa delar.

Barnperspektiv: Barnkonventionen är lag i Sverige; all offentlig verksamhet ska genomsyras av barnens rätt. En av fyra grundprinciper är: Alla barn har rätt till liv och utveckling. Industrialisering, globalisering och digitalisering har lett till att det sannolikt aldrig förr, varken i Sverige eller i världen har producerats så mycket välstånd eller välfärd för människor som nu. Men välståndet är ojämnt fördelat och klimatförändringarna tillsammans med pandemi-risker ger osäkerhet inför framtiden. Det innebär att de som nu är barn, sannolikt kommer att ta över ansvaret för en jord som är i förändring till en mycket svårare plats för människor att bo på. Efter Parisavtalet 2015, när det stod det klart att världens länder för första gången enats om ett globalt och juridiskt bindande avtal, helt i linje med aktuell forskning, har det också framgått att de bindande åtagandena från världens länder inte räcker till för att nå det gemensamt satta målet. En annan sida av nuvarande utveckling är ökande oro i världen, med ökande risk för svältkatastrofer och flyktingströmmar, där barn hör till dem som drabbas hårdast. För dagens barn och unga och för kommande generationers skull är det viktigt att agera för klimatet nu, det finns ingen tid att förlora.

Jämställdhetsperspektiv: Det finns belagda skillnader mellan konsumtionsvanor för kvinnor och män, där männens val genererar större utsläpp. Skillnaderna är främst kopplade till de beteenden som förväntas av dem som ”har råd”. Höga utsläpp följer generellt av höga inkomster och därmed följande konsumtionsvanor – män är i högre grad än kvinnor höginkomsttagare. I ett större perspektiv är det också belagt att det är kvinnor och barn som drabbas hårdast av klimatförändringarna.

Landsbygdsperspektiv: En av de stora omställningarna som behöver ske under 2020-talet är att ställa om matproduktionen. Här behövs kunskaper både inom hälsa, digitalisering, kommunikation och mycket mer, för att skapa trender med matvanor som både håller människor och jorden vid god hälsa. Men det är också en stor chans för landsbygden sitter på de viktigaste resurserna – mark och odlarkunskap - för att producera livsmedel. Detta adresseras också i EU:s hållbarhetsstrategi ”Green Deal” och är en prioriterad fråga för EU-kommissionen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 234 forts

RS 2019/302

Klimatpolitikens styrmedel på nationell nivå kan ge olika utfall för landsbygd respektive städer, för Region Gotland finns redan beslut på att alla beslut ska landsbygdssäkras. I Region Gotland styrmodell har särskilt styrkortsperspektiven ekonomi och ekologisk hållbarhet relevans för detta ärende.

Ekonomi: Just nu, med Corona-pandemin, är försörjningen för många människor i stora delar av världen hotad. Denna situation ger, utöver stor oro för framtida arbetsmarknad och sysselsättning, också oro för vilka resurser klimatarbetet får framöver. Samtidigt visar pandemin att världen kan reagera snabbt och enat på en gemensam fara.

Ekologisk hållbarhet innebär enligt regionens styrkort att: Region Gotlands arbete ska möjliggöra för boende, besökare och verksamheter på Gotland att bli klimatneutrala, i linje med nationella mål baserade på FN:s Parisavtal. Det innebär kontinuerliga utsläppsminskningar av växthusgaser genom omställning till förnybar energi och energieffektivisering. Vidare ska Region Gotland arbeta för ett rent grundvatten och en levande Östersjö samt bidra till giftfria kretslopp. Den cirkulära ekonomins betydelse ska öka och naturen ska brukas så att ekosystemtjänsterna värnas och öns biologiska mångfald säkras.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) föreslår att regionstyrelseförvaltningen ska se över beslutsformuleringen i ärendet. Ärendet överlämnas därför till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2019-02-26

Regionstyrelsen 2019-06-12, § 216

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 235 Motion. Klimatnödläge

RS 2019/1111

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

I motionen anges att en verklig omställning till ett hållbart Gotland kräver ett gemensamt engagemang och acceptans hos både den gotländska befolkningen, Gotlands alla organisationer och företag och hos hela Region Gotland som organisation. Med det som grund är bedömningen att ytterligare steg måste tas för att ge rätt förutsättningar. Motionens yrkanden är:

- Att Region Gotland erkänner det klimatnödläge som råder.
- Att en omfattande folkbildningskampanj med fokus på klimatfrågan inleds.
- Att möjliga klimatkonsekvenser beaktas och vid behov utreds inför alla beslut i Region Gotland.
- Att förutsättningar och resurser att arbeta för minskade utsläpp ges alla Region Gotlands nämnder, förvaltningar och helägda bolag.
- Att allmänheten regelbundet bjuds in till information och dialog om vad Region Gotland gör för att minska klimatutsläppen, samt dialog om hur Gotland som samhälle tillsammans kan ta nödvändiga steg i klimatomställningen.

För att beakta möjliga klimatkonsekvenser föreslås regionstyrelsen begära uppdraget att ta fram förslag till klimatbedömning av beslut inför budget och i relevanta beslutsunderlag för Region Gotland. I övrigt bedöms att motionens förslag tas omhand inom ordinarie styrning och andra ärenden.

Klimatarbetet behöver intensifieras för att begränsa den globala uppvärmningen och de risker som följer med den. Klimatnödläget i världen består i tiden håller på att rinna ut, för att hindra den globala uppvärmningen att nå nivåer som får mycket svåra följder för stora delar av världens samhällen och därmed för den sociala och ekonomiska stabiliteten i världen. Motionens åtgärdsförslag överensstämmer till stora delar med andra motioner inom samma tema. Klimatarbetet kommer att behöva mer resurser än i dag, inte främst genom särskilda funktioner som enbart arbetat med klimatfrågor, utan genom kompetenshöjning och tydligare uppdrag att integrera klimatarbete i bredden av regionens verksamheter och funktioner. Detta är dock också resurskrävande. Samtidigt är det en betydande del av styrningen till ett hållbart och robust samhälle. Resursallokering måste dock hanteras i intern styrmodell genom nämnder och ägardirektiv, inom budgetprocess och verksamhetsplanering.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 235 forts

RS 2019/1111

Ansvar för folkbildning och dialog om hur Gotland som samhälle tillsammans kan ta nödvändiga steg i klimatomställningen bedöms motsvaras av arbete som görs inom ramen för Energicentrum Gotland. Information och dialog om vad Region Gotland gör för att minska klimatutsläppen bör ske inom ramen för styrmodell och ordinarie redovisning. För att beakta möjliga klimatkonsekvenser föreslås regionstyrelsen begära uppdraget att ta fram förslag till klimatbedömning av beslut inför budget och i relevanta beslutsunderlag för Region Gotland.

Med anledning av att EU nu har intagit ett mer aktivt förhållningssätt, vilket bör komma att ge avtryck inom flera områden, kan Region Gotland välja att uttryckligen också erkänna eller utropa klimatnödläge för att ta aktiv ställning - eller välja att inte göra det, med allt från ståndpunkten att inte vilja lyfta klimatfrågan till att ett sådant beslut är överflödigt, nu när det redan är fattat på EU-nivå. Hur de länder, städer och regioner som utropar klimatnödläge agerar i frågan varierar. På samma sätt varierar bedömningen av om Klimatnödläge ska utropas eller erkännas i Sverige har till exempel storstäderna valt olika förhållningssätt. Besluten bedöms vara av politisk karaktär, varför förvaltningen lämnar olika beslutsförslag för regionstyrelsens ställningstagande. Förvaltningen förordar ett beslut enligt punkt 2, vilket bäst bedöms stämma överens med övrigt arbete i Region Gotland. Jämfört med de svenska storstäderna är ett erkännande, men inte utropande, av Klimatnödläge samma ställningstagande som i Malmö.

Därför ges alternativa beslutsförslag ges nedan; med utrymme för politiska avvägningar ifråga om klimatnödläge:

- Region Gotland utlyser klimatnödläge för att enas med de städer, kommuner, länder och EU som redan gjort detta.
- Region Gotland erkänner klimatnödläget.
- Region Gotland avslår motionens förslag om klimatnödläge.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) föreslår att regionstyrelseförvaltningen ska se över beslutsformuleringen i ärendet. Ärendet överlämnas därför till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2019-09-25

Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 236 Medborgarförslag. Utlysa klimatnödläge på Gotland

RS 2019/650

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Medborgarförslaget första yrkande är att Region Gotland genom att utlysa klimatnödläge, tills 1,5-gradersmålet för allas vår överlevnad är uppnått, ska låta klimatmålet vara överordnat målen för konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt. En klimatnödlägesplan tas fram, med de akuta och genomgripande åtgärder som krävs för att klara 1,5-gradersmålet, dessa prioriteras i regionens strategiska arbete och budget med tydliga direktiv till alla verksamheter om vilka åtgärder de ska vidta, med tanke på klimatnödläget. Klimatnödläget ska börja gälla och ges högsta prioritet redan innevarande år. Direktiven ska följas upp i ordinarie uppföljningssystem, i tertialrapporter samt verksamhetsberättelser.

Därutöver ska regionen driva en informationskampanj för att höja allmänhetens medvetenhet kring klimatnödläget och de åtgärder som regionen gör, och avser att göra, för att komma till rätta med klimatförändringarna. Vidare yrkas på samarbete med andra kommuner nationellt och internationellt samt att regionen tar kompensatoriskt ansvar för en snabb omställning med åtgärder som egentligen krävs på nationell nivå, men som ännu inte görs där. Klimaträttvisa, med åtgärder som är anpassade till människors olika förhållanden och förutsättningar ska genomsyra arbetet. En koldioxidbudget föreslås, där utsläpp redovisas som konsumtionsutsläpp och förmedlas till regionens invånare. Slutligen yrkas att planerade och pågående utbyggnad av fossil infrastruktur, och övrig verksamhet som motverkar minskade utsläpp, avbryts och att Region Gotland sätter press på de politiker i regioner, riksdag och EU som kan påverka klimatfrågor nationellt och internationellt.

Förvaltningen anser att klimatnödläge råder, men bedömer att föreslagen aktionsplan inte är helt tillämplig, utan åtgärderna behöver sättas i ett större sammanhang, varför beslutsförslaget är att avslå medborgarförslaget, men erkänna klimatnödläget.

Klimatarbetet behöver intensifieras, kraftigt och snarast, för att begränsa den globala uppvärmningen och de risker som följer med den. Klimatnödläget i världen består i tiden håller på att rinna ut, för att hindra den globala uppvärmningen att nå nivåer som får mycket svåra följder för stora delar av världens samhällen och därmed för den sociala och ekonomiska stabiliteten i världen.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 236 forts

RS 2019/650

Klimatnödläge är redan utropat på olika håll i världen. Inte minst utropades det av Europaparlamentet i en resolution den 28 november 2019, inför FN:s klimatkonferens COP25 i Madrid 2-3 december 2019.

Den 11 december 2019 presenterade Europeiska kommissionen den europeiska gröna given, där förslaget om EU:s klimatlag är en viktig del. I januari följdes förslaget av en investeringsplan, en uppsättning åtgärder som ska höja EU:s ambitionsnivå vad gäller minskningen av utsläppen av växthusgaser till 2030 och utfasningen av fossila bränslen i EU:s ekonomi senast 2050, i linje med EU:s åtaganden enligt Parisavtalet.

Klimatlag (2017:720) trädde i kraft i Sverige i januari 2018. Den anger i 3 § att regeringens klimatpolitiska arbete ska utgå från det långsiktiga, tidsatta utsläppsmål som riksdagen har fastställt och i 4 § Regeringen ska, varje år till riksdagen, i budgetpropositionen lämna en klimatredovisning. Aktuella initiativ på området finns därmed både inom EU och i Sverige. Samtidigt finns stort behov av ökad takt i klimatomställningen, både i Sverige, EU och i världen.

Medborgarförslagets aktionsplan förslår insatser som regionen kan göra varav flera redan görs, men också några utanför regionens rådighet. Hela aktionsplanen är inte tillämplig. I styrmodellen för Region Gotland finns inriktningen att Region Gotlands arbete ska möjliggöra för boende, besökare och verksamheter på Gotland att bli klimatneutrala, i linje med nationella mål baserade på FN:s Parisavtal. Trots att styrningen inte gett genomslag i hela verksamheten förordar förvaltningen att styrningen ska utvecklas genom att styrmodellen förbättras. Ett uppdrag om koldioxidbudget finns redan och behöver resurs-sättas. Ambition är färre planer, varför inte en särskild klimatnödlägesplan förordas. Insatsen för information till medborgare stämmer stort in på motsvarande förslag i motionen RS 2019/1111. Det arbete regionen kan göra där, föreslår förvaltningen ska ske inom ramen för Energi-centrum Gotland, utöver regionens ordinarie årsrapportering.

Hur länder, städer och regioner som utropar klimatnödläge sedan agerar i frågan varierar. Även synen på om klimatnödläge ska utropas eller erkännas är olika. Besluten är av politisk karaktär, varför olika beslutsförslag ges för Regionstyrelsens ställningstagande. Förvaltningen förordar punkt två. Jämfört med svenska storstäder är det samma ställningstagande som i Malmö. Göteborg har sagt nej till att utlysa klimatnödläge. Stockholm har med nätverket C40 utlyst globalt klimatnödläge.

forts

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 236 forts

RS 2019/650

Alternativa beslutsförslag ges nedan; med utrymme för politiska avvägningar:

Medborgarförslaget bifalls till del. Region Gotland utlyser klimatnödläge, för att i kampen mot klimatförändringarna enas med de städer, kommuner, länder och EU som redan gjort detta. Förslaget om en separat klimatnödlägesplan avslås.

Region Gotland avslår medborgarförslaget, men erkänner klimatnödläget.

Medborgarförslaget anses besvarat med förvaltningens yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) föreslår att regionstyrelseförvaltningen ska se över beslutsformuleringen i ärendet. Ärendet överlämnas därför till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. Utlys klimatnödläge på Gotland. 2019-05-19.
Regionstyrelseförvaltningen 2020-08-24

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande

RS AU § 237 Övrig information

Arbetsutskottet informeras om att Jesper Skalberg Karlsson (M) är nominerad av den svenska valberedningen som ordinarie ledamot i CPMR Political Bureau.

Justerande	Utdragsbestyrkande/namnförtydligande